

Nouzovský Žurnál

1

1998

Informační servis

Informace o tom, co bylo, je a bude.

2 Velký tah

Reportáž z velkého tahu do Orlických hor.

6

Co to je uzlařská regata?

Seznámení s uzlařskou regatou a její pravidla, vázání šesti základních uzlů.

3

Živelné pohromy (1)

Nové rozšířené vydání seriálu z let 1992 / 1993. První část pojednává o následcích bouřek a vichřic.

11

Polární výprava

Průběh první výpravy roku 1998 na nouzovský srub. Putování psích spřežení se saněmi polární krajinou bez trošky sněhu.

4

Bavíme se na náš účet

Slavné výroky a kompromitující fotografie.

14

INFORMAČNÍ SERVIS

Vážení čtenáři,

vstupujeme do 12. ročníku Nouzovského Žurnálu a vy už víte, že změn je mnoho. Na první pohled nejviditelnější je změna formátu časopisu. To je důsledek druhé změny, která je ovšem nejpodstatnější, a tou je kvalita tisku všech stránek Žurnálu.

Tisk celého Žurnálu na laserové tiskárně umožňuje zařadit fotografie i dovnitř časopisu přímo k textům, takže se jich do celého časopisu vejde více.

Dále má redakce k dispozici zařízení umožňující snímání fotografií z videozáznamu

v dvojnásobně lepší kvalitě než dosud, takže fotografie budou větší a hlavně ostřejší.

Na stránky Nouzovského Žurnálu se vrací i poučné a praktické informace. V tomto čísle je to uzlařská regata.

Další zajímavostí je i to, že s Nouzovským Žurnálem se setkáte na internetu, takže některé články si budete moct přečíst ještě dřív, než Žurnál v papírové podobě vyjde.

Doufáme, že veškeré změny povedou k větší spokojenosti vás, čtenářů.

vaše redakce

Termíny výprav, tábora a dalších akcí

14. března	výprava	30. května	výprava
28. března	výprava	13. června	výprava
4. - 5. dubna	<i>vlajková hra</i>	27. června	výprava
18. dubna	výprava		
2. května	výprava	18. července - 8. srpna	TÁBOR
16. května	výprava	1. srpna	návštěvní den
23. května	<i>Nouzovská třístovka</i>		

Ve zkratce

◆ Věřte nebo ne, Tom už je na vojně pět měsíců. Reportáž z jeho přísahy jste si mohli přečíst v minulém čísle Žurnálu. Jak se zdá, i nadále je zde celkem spokojen. Pokud nás brání takovíto vojáci, můžeme opravdu klidně spát. Členství v NATO nás nemine.

- ◆ Všeobecný nedostatek financí se zřejmě projeví i v dokončení silničního průtahu Kolínem. Stavět se zatím nezačne, a tudíž ani bourat. Naše současná klubovna nám tedy zatím slouží i nadále. Jen netušíme, jak dlouho.
- ◆ Na jaře budou zahájeny práce na výstavbě nového nářadovnicku na Nouzově. O jeho velikosti a funkci se ještě diskutuje (uvažuje se o otevřené kuchyni s celoročním využitím). Starý nářadovnick vzniklý z bývalé táborové kuchyně byl loni zlikvidován z důvodu celkové sešlosti stářím.

Nouzovský Žurnál, ročník XII, číslo 1

vyšlo 6. března 1998 v Kolíně - uzávěrka 1. března 1998

číslo 2 vyjde 5. června 1998

Internet: http://www.clever.cz/~gk/zajm_sk/pruzk/index.html

nebo <http://www.clever.cz>, rubrika *Kultura - Zájmové skupiny*, položka *T. K. Průzkumník*

E-mail: slon@gkolin.cz

CO TO JE UZLAŘSKÁ REGATA?

Uzlařská regata je závod jednotlivců ve vázání šesti tzv. „základních uzlů“. Úkolem soutěžícího je v co nejkratším čase správně uvázat těchto šest uzlů:

- ◆ tři spojky - ambulanční spojka, škotův uzel, rybářská spojka
- ◆ dvě smyčky - lodní smyčka, dračí smyčka
- ◆ zkracovačka

Trat' a způsob vázání uzlů:

Od startovací čáry je 8 m vzdálen kůl, na který se váže lodní smyčka. V prostoru mezi čarou a kůlem si může závodník rozmístit čtyři dvoumetrové provázky.

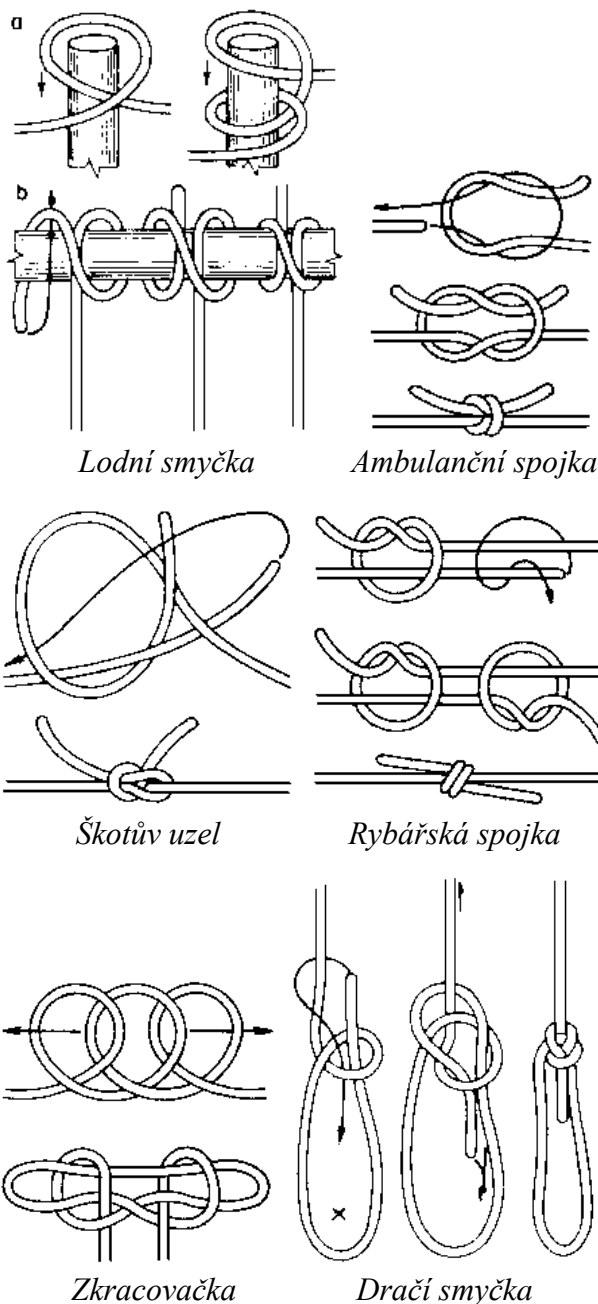
Na povel startujícího vyběhává závodník ke kůlu, zde váže lodní smyčku (tedy nenahazuje), potom v libovolném pořadí pospojuje provázky třemi spojkovými uzly, někde uprostřed na jednom z provázek uváže zkracovačku a na zbývajícím konci se přiváže dračí smyčkou. Pokud jsou všechny uzly korektně uvázány, je závodníkovi počítán čas.

Lodní smyčkou uzlařská regata začíná

Sami vidíte, že tento závod si každý z vás může vyzkoušet sám doma. Postačí vám jeden kůl (např. židle od stolu) a čtyři provázky. Přejeme vám pevné nervy a hbité prsty. Pro orientaci uvádíme, že nejrychlejší klubové časy se pohybují okolo 20 s a nejrychlejší české pod hranicí 15 s. Jednou z největších akcí pořádanou na toto téma je VELKÁ CENA MORAVY pořádaná vždy začátkem roku v Ostravě, kde se schází okolo 400 soutěžících dětí.

Šest základních uzlů

POLÁRNÍ VÝPRAVA

První výpravu roku 1998 pořádal Buggy. Na víkend 16. až 18. ledna si naplánoval nácvik zimního bivakování na Nouzově. Nejstarší družina Delfini a dobrovolníci z Myšek zde měli tábořit od pátku do neděle, ostatní jim měli v sobotu dopravit zásoby pomocí saní tažených psími spřeženími.

Poslední roky si však počasí dělá, co chce. I když je polovina ledna, sníh není ani na horách (s výjimkou nejvyšších hřebenů). Teplota vystupuje vysoko nad bod mrazu, takže hrozí, že nácvik zimního nocování se zvrhne v pouhou teorii.

V pátek Buggy s Jaruškou, družinou Delfini a jediným statečným z Myšek Alešem připravili v klubovně pro sobotní záchrannou výpravu transportní krabice s materiálem. Jednalo se o papírové krabice s dnem vystuženým sololítovou deskou opatřené tažným lanem sloužícím k zapřažení psů.

Pak odjeli vlakem do Hatí a odtud pomocí kamenných mohylek se žlutým fáborkem značili trasu pro záchrannou výpravu. Šlo to pomalu, takže do srubu se dostali až k jedenácté hodině. Buggy je seznámil s teorií nocování na sněhu a potom šli spát.

V sobotu v půl sedmé ráno se scházejí vedoucí v klubovně. Mají za úkol donést krabice na nádraží, kde se jich ujmou děti - psí spřežení. Nepříjemnou práci řeší Kuba, který si vyjednal auto a odjíždí s krabicemi na nádraží.

Celou noc prší a ráno to nevypadá o moc lépe. Slon se těší, že žádné děti neprijdou a výprava se zruší. Šed'a mu kazí náladu vysvětlením, že děti mají sraz na nádraží, takže není divu, že v klubovně kromě vedoucích nikdo jiný není.

Vedoucí tedy odcházejí na nádraží. Je na ně zvláštní pohled, protože kromě běžné výbavy mají lyžařské hůlky, což je věc tuto zimu dosud nevidaná. Na nádraží už netrpělivě čeká Kuba a s ním je tam 13 dětí. Počasí nestojí za nic, ale je třeba dopravit zásoby na srub, takže se všichni přesouvají do vlaku.

Strojvedoucí motoráčku na Ledečko nejprve starostlivě kontroluje počet Průzkumníků, jestli nemá dojet pro další vagón. Šed'a ho uklidňuje, že se bez problémů vejdou.

„A kam s těma hůlkama?“ diví se strojve-

doucí.

„Tady prší, ale v Ledečku je sněhová kalami- ta,“ přesvědčuje ho Slon.

„Skončíte v Ratajích, dál neprojedete,“ přidává se Šed'a.

Těsně před odjezdem se ve vlaku objevuje Jitka, která si spletla místo srazu a přišla ke klubovně v době, kdy už tam nikdo nebyl.

Průzkumníci v Hatích opouštějí vlak a hledají první značku předcházející výpravy. Pod mohylkou se nachází azimut k další mohylce. Zaměřování narušuje štekáním smečka zdívocelých psů (naštěstí za plotem). Průzkumníci vyrážejí na pole u Hatí. Krabice představující saně má přiděleny trojice nebo čtveřice polárníků a vždy dva jsou zapřaženi do popruhů a táhnou krabici za sebou.

Zaměřování buzolou je značně ledabylé a způsobuje, že polárníci se motají po poli značně klikatou stezkou. Odchylnka několik desítek metrů není výjimkou. Zřejmě se polárníkům při zaměřování klepou ruce.

Trasa vede kolem rybníka a přes silnici na další pole. Z polární výpravy se stává polní výprava. Slon se snaží navodit horskou atmosféru poučováním, jak se má správně postupovat.

„Na jeden krok desetkrát nádech,“ tvrdí a hned předvádí.

Po každém opatrném kroku se zastaví, opře se o hůlky a mocně oddechuje. Za chvíli ho to vyčerpalo natolik, že zaostal vzadu a nemůže výpravu dohnat.

„Pomóc!“ zní náhle z dálky slabý hlas. „Počkejte na mě!“

Samozřejmě, že ti vpředu přidali do kroku.

Silnice, přes kterou polní polárníci přecházejí, za chvíli vypadá jak v období vrcholící řepné kampaně. Mohylky vedou záchrannou výpravu do lesa nad Vavřincem. Krabice dosud plnicí funkci saní se pomalu ale jistě začínají rozpadat. Jediné štěstí je, že jejich obsah je ještě zabalen v igelitovém pytli. Na Nouzov přinášejí polárníci trosky „saní“ v rukou a igelitové pytle se zásobami táhnou na provazech. Saně tedy nevydržely, ale úkol byl splněn. Nicméně obyvatelé srubu nevypadají, že by potřebovali zachraňovat.

Po několika hrách je čas k obědu a Průzkumníci se vrhají na své zásoby. Počasí se

umoudřilo, už neprší, takže se vaří i venku na ohni.

Přijíždí Tomáš, který se dopoledne vrátil z hor, kde si vůbec nezalyžoval, protože nebylo na čem.

„No nazdar,“ vítá ho Jaruška a přibouchla mu dveře před nosem.

Bohužel Tomáš právě přizpůsoboval svoji postavu výšce dveří, takže ho Jaruška nechtíc udeřila dveřmi do čela.

„Promiň,“ omlouvá se. „Mě nenapadlo, že chodíš hlavou napřed.“

Venku se objevuje sluníčko, ale zvedá se vítr a teplota prudce klesá. Že by se konečně blížila zima? Následující přeháňka, kde místo deště padá zmrzlá krupice tomu napovídá.

Buggy zahajuje první etapu příprav na celotáborovou hru, chytání kozy do lasa. Kozu představuje koza na dříví a chytá se za rohy. Hvězdou se stává Krokodýl, který má vysokou úspěšnost, ze tří pokusů se trefil dvakrát.

„Já jsem tady zbytečněj,“ prohlašuje Slon a odchází hrát hry.

Ostatním se začíná dařit až po posunutí základní čáry.

„To není fér!“ stěžuje si Aleš na kozu, která ne a ne mu skočit do rány.

Nakonec kozu téměř všichni chytili a nejlepších pět v každé ze tří věkových skupin dostalo upomínkovou kartičku s obrázkem kovboje.

Začíná se stmívat, je čas k odchodu. Delfíni zůstávají a budou zkoušet spát venku, buď ve stanu, nebo v bance.

Ostatní se vrací přes Vavřinec do Hatí na večerní vlak. Řidiči okolojedoucích aut při pohledu na postavy s lyžařskými hůlkami určitě začali přemýšlet, kde vlastně mají sněhové řetězy. Zima se blíží, polárníci táhnou.

Upomínková kartička pro pět nejlepších v hodu lasem na kozu (dřevěnou)

VELKÝ TAH

Ve dnech 30. ledna až 2. února 1998 se uskutecnil velký tah na chalupu Luciiných příbuzných do Vrchní Orlice. Jak už jméno osady napovídá, leží v Orlických horách, dokonce na samé hranici s Polskem.

Co je to velký tah? To je něco jako výběrová rekreace. Je to akce pro nejlepší členy družin za uplynulý školní rok. Z každé družiny se mohli zúčastnit dva členové. Kromě Vojty z Vlčat, který nemohl jet ze zdravotních důvodů, této možnosti využili všichni, tedy Bára z Vlčat, Lenka a Honza z Lvícat, Zuzka a Aleš z Myšek a Katka a Honza z Delfínů. Za Křečky zde byly Sysel a Martina, už jako vedoucí. Sestavu doplňovalo dalších pět vedoucích, Lucie, Ještěrka, Šed'a, Kuba a Tomáš. Ti to neměli ani za odměnu, ani za trest, ale prostě měli čas a peníze na cestu (děti měly cestu zaplacenou). Celkem tedy jelo 7 dětí, 7 vedoucích a 1 pes. Pod označením pes se zde skrývá Kubův jezevčík Bert, o kterého se neměl kdo postarat, protože Kubovi rodiče a sestra odjeli na hory.

V pátek 30. ledna v 16:35 se všichni sešli na nádraží (Ještěrka přišla tradičně pět minut před odjezdem přes koleje přímo na nástupiště) a nastoupili do vlaku do Velkého Oseku. Jednalo se o pantograf a byl dost plný, takže vedoucí zůstali na plošině.

Kuba řešil problém. V přepravním řádu je jednoznačně uvedeno, že malého psa (do této kategorie se Bert ještě jakž takž vešel) lze přepravovat bezplatně pouze v tašce. Pokud není v tašce, má mít vodítko, náhubek a poloviční lístek. Bert měl jen vodítko a vůbec žádnou chuť se nechat někam zavřít. Kuba se vytasil s malým baťůžkem.

„Myslíš, že se ti tam vejde?“ pochybuje Ještěrka, protože baťůžek svým obsahem postačoval tak na polovinu psa této velikosti. „Zkoušels to?“

„No nezkoušel,“ přiznal Kuba a zkusil to.

Bert se ovšem odmítl na tomto experimentu podílet a nemít vodítko, už by asi byl na druhém konci soupravy. Samotný pohled na baťůžek v něm vyvolával panický strach, takže se ve Veltrubech kategoricky dožadoval výstupu.

„Co mu je, vždyť v autě je tak klidnej, vždycky se kouká z okna,“ diví se Kuba.

Uklidňuje psa, a pak mu dochází, že tady se

Bert nemá na co koukat, protože je příliš malého vzrůstu. Vzal ho tedy do náruče, aby něco viděl.

„Vidíš, tady je pole, les, baráčky, a tak dokoła pořád to samý,“ prohlásil Kuba a postavil zase psa na zem.

„Až přijde průvodčí, budu muset tvrdit, že mi utekl,“ rezignuje Kuba na snahu dostat Berta do batohu.

Průvodčí se neukázal. Ve Velkém Oseku vystoupili a čekali půl hodiny na rychlík Metuje. Ten byl také poměrně plný, ale postupně se do několika kupé vešli. Cesta byla klidná. Když šla průvodčí, zahnal Kuba Berta pod sedadlo.

V Doudlebech nad Orlicí následoval přestup do motoráčku, který Průzkumníky odvezl do Rokytnice v Orlických horách. Z Rokytnice jeli autobusem. Řidič si během jízdy na něco vzpomněl.

„Je tady někdo z autobusu z Prahy?“ zeptal se.

Nikdo se neozval.

„Sakra, já se budu muset vrátit,“ usoudil.

Autobus dojel do Vrchní Orlice, vysadil Průzkumníky, otočil se a odjel zpět. Průzkumníkům to bylo jedno, odtud už chybělo k chalupě asi půl kilometru.

Nebýt starostlivosti dědečka Lucie, který přijel na chalupu, zatopil v kamnech, nějakou dobu zde udržoval oheň a zase odjel, bylo by krušno. Takhle však přišli Průzkumníci v devět večer do tepla. Vybalili se a připravili se k spánku.

V sobotu se po obloze honily mraky, některé sestoupily až na zem, takže chvílemi sněžilo a chvílemi svítilo sluníčko. Průzkumníci usoudili, že tento den věnují sportu, a začali budovat bobovou dráhu. Na stráni bylo asi 20 cm čerstvého sněhu a do něj postupně vyjízděli stopu. Někteří měli boby, někteří umělohmotné lopaty a někteří se spokojili s kusem igelitu. S jízdou však jsou problémy. Například Bára neudrží stopu a točí se na lopatě kolem své osy. I ostatní mají potíže, takže zamýšlená bobová dráha se poměrně brzo mění v rozsáhlé kolejiště. Do toho všeho se pleť Bert, který si s oblibou uprostřed dráhy hrabe díru, takže se co chvíli ozývá:

„Bacha, Berte!“

Nálada je výborná, ale na trati čekají další záhudnosti v podobě zmrzlých krtin. Kuba jede na igelitu a směje se až do prvního nárazu.

„Jau, jau, jau!“ naříká a drží se za kostrč.

Sněhové řádění nabírá obrátek. Málokdo po dojezdu zůstává suchý. Většinou končí ve sněhu mimo trať. Zuzka si leze do igelitového pytle, nedaří se jí udržet nohy nahoře a končí zapíchnutá hlavou v závěji. Kuba a Martina si čistí brýle, všichni už jsou jak sněhuláci.

„Dobře se mi reje sněhem v nose,“ konstatuje zmatená Ještěrka.

„Ještěrka se plazí a ne jezdí,“ hodnotí Bára její jezdecké umění.

Tomáš zkouší sjezd po bříše a zdařile imituje lachtana.

„Já bych moh jet po šušťákách,“ konstatuje.

Tomáš s Ještěrkou válejí sudy a jsou z nich dva sněhuláci. Ještěrka se pak nechává od Kuby omést koštětem.

„Ty jseš dobrej košťomet,“ pochvaluje si Ještěrka.

Kuba to vzal důkladně i s jejím nosem.

„Myslím, že to nemá cenu ji ometat,“ konstatuje Lucie. „Za chvíli bude to samý.“

„Tak kdo chce ještě zamíst?“ nabízí se Kuba.

„Já,“ hlásí se Tomáš.

„Tak poběž, já tě trošku podráždím.“

Kuba organizuje stavbu skokanského můstku. Všichni nosí na hromadu sněh a uplácávají jej lopatami. Sněh je však hodně měkký, a tak Lucie odchází pro kropicí konev a vodu.

Zatímco Lucie kropí budoucí skokanský můstek, ostatní postávají okolo a Kuba notuje smuteční pochod.

„Teď vyrostou sněženky,“ prohlašuje Tomáš.

„Vstávej semínko holala, a bude z tebe fiala,“ změnil Kuba okamžitě téma.

„Jak tady všichni stojí,“ konstatuje Katka.

„A čekají, jestli vyroste,“ dodává Ještěrka.

„Teď to chce mráz, aby to namrzlo,“ přeje si

Kuba.

„Pozveme si Kosu,“ navrhuje Ještěrka.

Kubovo přání je vyslyšeno, mrzne i ve dne. Jak se později ukáže, tento víkend bude nejméně chladnější z celé letošní zimy.

Zatím z Berta se stal sněžný pes.

„Tohle přece není jezevčík,“

prohlašuje Katka při pohledu na bílé rozježené stvoření brodící se sněhem.

Mezitím se budovatelské nadšení přesunulo o něco níž na budování tunelu. Z hromady sněhu vzniká umělý kopec důkladně prolévaný vodou.

Před obědem probíhají pokusné skoky na skokanském můstku. První jede Aleš na pekáči. Můstek vydržel, ale zatímco se všichni radují, Aleš sténá a drží se za zadek. Postupně takhle dopadají všichni, Katka se sotva belhá.

Po obědě byly obě stavby zmrzlé. Všichni si opět zkoušejí skokanský můstek a opět po dopadu sténají. Některým to ale zřejmě dělá dobře.

„Ještě jednou,“ hrne se Tomáš s igelitem nahoru, i když právě dopadl na zem dost tvrdě.

Tomáš pak odchází stavět tunel. Hloubí díru z jedné strany, z druhé strany Ještěrka. Dohady o tom, jestli bude tunel jeden nebo dva vedle sebe, ukončuje Tomáš rázně prostrčením násady od lopaty skrz sněhovou horu. Během několika příštích minut byl prohrabán tunel. K úpravě velikosti tunelu byla zvolena neobvyklá, ale velice efektivní metoda. Tomáš se zabalil do igelitu a děvčata ho protáhla tunelem. Tomáš posloužil jako razicí štít a v několika okamžicích byl tunel hotov.

„Málem jsem přišel o nos,“ stěžuje si Tomáš na nešetrné zacházení.

Jako první projíždí tunelem Aleš.

„To je jak průjezd krematoriem,“ hodnotí svůj zážitek.

Děvčata se toho chytají a Tomáše, který následuje, zasypávají sněhem se slovy:

„Projeď zdravě, synu.“

Lucie usilovně kropí skokanský můstek

Kubův průjezd „krematoriem“

Zatím Kuba si bere staré dřevěné lyže, které Lucie našla na půdě, a hrne se na svah.

„Teď vám předvedu největší skok jako Sakala!“

„Kubo nedělej to, nabiješ si kostrč,“ varuje ho Lenka.

„Nebojte se nic,“ prohlašuje Kuba.

Na lyžích má však problémy i na čistém svahu. Lucie si bere další, krátké lyžičky. Kuba najíždí na můstek, skáče, skok kupodivu ustál a přistává u tunelu.

„Skoro to vyšlo!“

Kubův úspěšný skok na lyžích

Lucie se bojí a sjíždí skokanský můstek po zadku. Lyže si pak půjčili i Tomáš, Aleš a Honza, ale všichni končí na zemi.

Na závěr dne byl uspořádán závod ve skoku na lopatě na můstku s kritickým bodem K-1. Skoky byly všelijaké, někteří závodníci dokonce skočili 0 metrů, protože můstek jednoduše přejeli, ale úplně nejdelší skok dne měl asi Kuba, který na lopatě atakoval 2 metry. To ale nebylo během závodu, takže vítězství si odnesli jiní.

Bářin stylově čistý skok

V noci se obloha vyjasnila a udeřily třeskuté mrazy. Zima dala o sobě znát. Venkovní teploměr na chalupě nebyl, ale podle pozdějších zpráv meteorologů klesaly na horách noční teploty až pod hranici -20°C . Na Šumavě dokonce naměřili $-35,2^{\circ}\text{C}$ (není to sice absolutní český rekord, ale i tak je to dost). Jenom pro zajímavost, v Norsku jeden obyvatel odlehlé samoty naměřil dokonce -55°C . To už je něco. Když se ho novináři ptali, jak takový mráz vydržel, odpověděl suše, že musel častěji přikládat.

Zpět z Norska do českých Orlických hor. Průzkumníci se ráno budí zimou. Ze tří pokojů, kde se spí, se topí jen v jednom. Lucie dochází k názoru, že bude potřeba na příští noc zatopit i v druhém pokoji. Ve třetím není topení, takže se budou muset trochu smáčkout.

Je neděle, nebe je bez mráčku a na programu je túra po okolí. Po vydatné snídani se Průzkumníci vydávají na cestu.

V Bartošovicích sice jezdí vlek, ale sjezdovka je tak vydržená, že tráva je vidět už z daleka.

„Ještě že jsme si nebrali lyže,“ konstatuje Kuba.

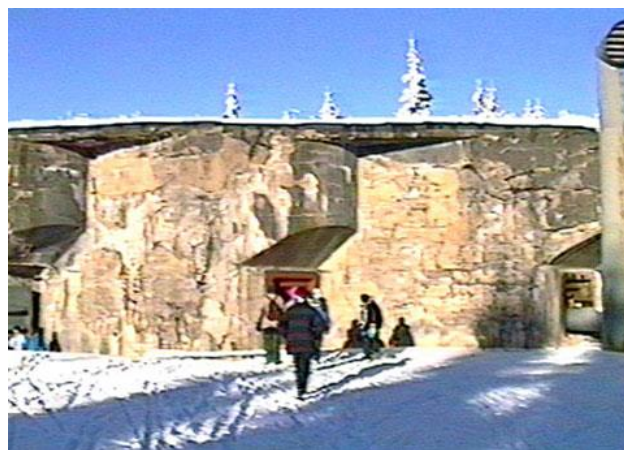
Průzkumníci pokračují dál k pevnosti Hanička. Konečně se po několikakilometrovém pochodu objevila silueta vojenské pevnosti. Když tam došli, dozvěděli se, že je to jiná pevnost a že Hanička je někde nahoře v lese, ale prohlídky vnitřku jsou pouze v létě.

U pevnosti je parkoviště, vede tudy běžecká stopa a je tu tedy velmi živo. To však Průzkumníkům nebránilo v rozpoutání sněhové přestřelky.

Zatím Bert měl jiné zájmy a vydal se za jednou fenkou. Kuba ho musel chvíli nahánět.

Martina bojuje s nepřítelem

Část rozsáhlé pevnosti - vlevo pancéřové dveře, uprostřed střelna, vpravo komín vzduchotechniky

„Jakej pán, takovej pes,“ komentuje situaci Ještěrka.

Průzkumníci se vydávají k pevnosti Hanička. Ve stoupání do kopce už Bert nemůže, Kuba ho tedy nese. Není divu, zkuste běhat několik kilometrů po sněhu jen tak.

Ti psi mají ale život!

Cesta stoupá až do nadmořské výšky přes 800 metrů, kde už se rozprostírá království zimy, jak trefně poznamenal Kuba. Zde je značná odbočka, ale na jejím konci je cihlová zeď se zamčenými vraty. Celý objekt připomíná vojenská kasárna a jen podle vyčnívajících rour vzduchotechniky a kopolí lze tušit, že pevnost je uvnitř. Tuto domněnku potvrzují někteří turisté, kteří už delší dobu zkoumají okolí, a Lucie, která vyšplhala na kovový žebřík stojící u cesty.

Kubovi se to nelíbí a zvoní na zvonek u vrat. Ostatní se okamžitě dávají na ústup.

Podle informací se nachází další pevnost na druhé straně odbočky. Když se tam Průzkumníci vydali, našli skutečně další velikou pevnost, která je prý s Haničkou propojená podzemními chodbami. V betonu jsou díry po střelách. Není jen jasné, jestli k nim došlo během 2. světové války, nebo jestli pevnost sloužila jako terč vojákům naší „lidové“ armády.

Bára zkoumá jednu díru a málem se dostává dovnitř. Při jejím vzrůstu není divu. Tomáš ji raději sundává na zem.

Pak už zbývá je návrat a před chalupou poslední bitka, po které jsou zase všichni jako sněhuláci.

Večer se konají přípravy na další třeskatou noc. Zatápí se i ve druhém pokoji, ale zdejší kamna mají dvě nepříjemné vlastnosti. První vlastností je, že mají přikládání shora, takže po otevření dvířek do místnosti létají jiskry a kouř, a druhou vlastností je, že po zavření dvířek jde kouř do místnosti pořád, takže za chvíli je z pokoje plynová komora. Důsledkem je, že se musí celé patro důkladně vyvětrat, takže na konci celé operace je zde ještě větší zima než na začátku.

Do problému se vložila Ještěrka, má přece průmyslovku, a po chvíli zkoumání usoudila, že je zanesený kouřovod a nestačí kouř odvádět. Zavřela tedy dvířka dole u popelníku a tím zmenšila oheň a kamna najednou přestala kouřit. Je vidět, že občas trocha vzdělání neuškodí. Kamna topila jako divá, takže nakonec Ještěrka, která má spacák do -15°C , musela utéct do pokoje, kde se netopilo, protože jí bylo hrozné teplo.

V pondělí, které měli školáci volné jako odměnu za vysvědčení, už zbývala jen cesta domů. Před odchodem zbývala ještě chvíle času, a tak Průzkumníci z dlouhé chvíle zorganizovali svatbu Honzovi Ch. a Lence D. Kuba se postavil za stůl, opřel se o něj jako zasloužilý soudruh při politickém projevu a začal řečnit. Řeč to byla zajímavá, i když občas méně srozumitelná. Například když chtěl vyzvat ženicha, aby nabídl nevěstě rámě, řekl:

„Tak se zarámujte!“

Po svatbě Průzkumníci odcházejí na autobus.

Přijíždí minibus, který jede do Bartošovic a odtud jako jiná linka do Žamberku. To má za následek, že v Bartošovicích se musí celé osazenstvo autobusu znovu postavit do fronty a koupit si nové lístky, aniž opustilo autobus. Člověk se kolikrát nestačí divit.

Tomáš se vnutil k jedné slečně a tluče jí klíny do hlavy. Celý autobus se baví, jen Průzkumníci se chytají za hlavu. Když se jí zeptal, jestli neví, jak se jde v Žamberku k nádraží, dostalo se mu odpovědi:

„Já nevím, ale zeptám se když tak táty.“

Tomášův zájem pak viditelně ochladl.

V Žamberku našli úspěšně nádraží a osobní vlak je odvezl do Ústí nad Orlicí, kde nastoupili do rychlíku Bečva. Přes svoji značnou délku byl tento rychlík tak plný, že zůstali na chodbičce. Dlouhou cestu si krátili tím, že snědli společně všechny sladkosti, které jim ještě zbyly. Konzumace probíhala formou štafety tak, že si každý ukousl a poslal to dál. Na Tomáše, který byl na konci, obvykle zbyl jen obal nebo to, co ostatním nevonělo.

Po 16. hodině dorazil rychlík do Kolína a tím skončil velký tah.

V neděli večer proběhla soutěž ve skládání básní o velkém tahu. Když si je pospojujeme dohromady, vznikne nám následující umělecké dílo:

Průzkumníci si lebedí,
v chaloupce si krásně sedí,
k tomu teplý čajíček,
kousek chleba - krajíček.
Máme rádi teplíčko,
víš - ošklivá básničko.

Každý večer si zde hrajeme,
psychohry si pěkně dáváme.
Sem tam test a sem tam kvíz,
poznáváme sebe sami totiž víc.

V sobotu jsme dráhu stavěli,
na velký oběd se těšili.
Ve skocích jsme soutěžili.
z vítězství se radovali.

Sáně jedou z kopce,
nikdo věřit nechce,
hlava, ruce, rozmazané tváře,
při dopadu košile se páře.
Na pekáči lety z můstku,
po dopadu bolest zadku,
zlámané ruce, nohy, plast,
dopad na zadek, žádná slast.
Sníh seká do tváře,
odvezou nás v černém kočáře
s nohama v sádře.

Lucka, celá bledá,
na lopatu sedá,
jede z kopce o sto šest,
však skokánek je jak tvrdá pěst.
Tvrký dopad nadešel,
rázem přišla o kostrč.

Ráno jsme se třásli zimou,
nebylo to naší vinou.
Sněhová královna čarodějnice
užírá z teploměrové stupnice.

Na procházce nedělní
přepadli nás běžkouni.

Nožičky se míhají,
kouličky tu lítají,
o hlavu se rozplácávají.
Na Haničku se šineme,
večer hezky usneme.

Co to vidí oči mé?
Jasně slunce - ó nené!
Oči plné sněhu,
pak tu čekej něhu!

Všichni jsme už byli žhaví,
že půjdeme k bunkru nahý,
ale plán nám překazili,
že bychom se nakazili.

A tak jsme šli oblečení
a stejně jsme nachlazení.

Když jsme šli z výletu,
těšili se na chatu
a v zápalu boje
bili i kamarády svoje.

Přišli jsme na chatu
z toho velkého výletu
a v pokoji nahoře
zima jako v komoře.

Teď sedíme u stolu,
nadáváme na školu,
že se špatně učíme,
při básních se nudíme.

Napíšem to na řádku,
snad přijedem v pořádku.

ŽIVELNÉ POHROMY (1)

Na tábory jezdíme už přes 25 let. Za tu dobu nám příroda připravila leccjakou zábavu v podobě rozpoutaných živlů. A když to nebyla příroda, byl to člověk. V tomto seriálu se budeme zabývat několika živelnými pohromami ohrožujícími tábor.

1. Vichřice a bouřky

Střední Čechy jsou velice poklidným místem. Tajfun je zde neznámým hostem, cyklón, hurikán a jim podobné jevy jakbysmet. Pouze občas sem zabloudí nějaká vichřice. Představíme-li si podsadu s celtou, napadne nás, že na její zborcení stačí silnější vítr, ani to nemusí být vichřice. Jenže kupodivu celta vydrží víc, než se zdá. Závisí také na konstrukci, na které je celta natažená. Je-li konstrukce vratká, stačí ke shození cely i silnější vánek. V extrémních případech se stan sesype vlastní vahou, jako se to stalo roku 1992 Delfinovi. Samozřejmě v noci podle zákona schválnosti. Pokud je ale solidní konstrukce, pak při silném větru stačí pevně zašněrovat celtu a budete se divit, co vydrží.

Roku 1977 v Hryzelích předposlední den tábora hlásilo rádio, že v noci přijde od západu vichřice. Následoval výčet škod, které už stačila napáchat. Mezi vedoucími zavládlo zděšení. Někteří se sice pokoušeli atmosféru trochu zlehčit tvrzením:

„No co, aspoň to nebudeme muset zítra bourat.“

Situace však byla vážná. Bylo rozhodnuto, že hlídky se budou střídat po hodině a budou tříčlenné, dva táborníci a jeden vedoucí. Pokud přijde vichřice, hlídka vyhlásí poplach a další opatření se provedou podle síly větru. Krajním opatřením je evakuace tábora v případě hrozby padajících stromů. To už by přestala veškerá legrace.

Byla to jedna z nejtěžších nocí. Leckomu se neusínalo dobře. Vedoucí se několikrát za noc probouzel. Nakonec se však nestalo vůbec nic. Vichřice se trochu stočila a střední Čechy minula.

Pořádná bouřka nás zastihla roku 1986 v Nouzově. Divoký vítr, který bouřku předcházel, rozkymácel stromy v lese nad srubem (ten tam ovšem ještě nebyl) tak, že Mártý hned vy-

hnal táborníky ze stanů, které byly lesu nejbliž. I tentokrát se nic nestalo, po příchodu deště se vítr utišil. Ale opatrnosti nikdy nezbývá.

Že má někdo pravdu ve své opatrnosti, to se obvykle dovíme až dlouhou dobu po události. Až v roce 1997 se potvrdilo, že Mártý tenkrát měl dobrý odhad. V dubnu, kdy na tábořišti nikdo nebyl, se nad údolím přehnala vichřice a dva stromy nad bankou nápor nevydržely. Padly k zemi a s sebou vzaly ještě tři další. Celkem tedy padlo pět stromů přímo nad bankou. Naštěstí pro nás se stromy položily na svah, takže se nic nestalo, jen kořeny nadzdvihly banku asi o 10 cm.

Polomy nad bankou po vichřici na jaře 1997

Jakou má sílu padající strom, o tom jsme se mohli přesvědčit o dva roky dříve. Tentokrát nebyl přímou příčinou vítr, ale blesk, který zasáhl dub u potoka a rozštípl jeho korunu vedví. Dub pořád stál, jeho koruna se zelenala, ale spodní větve byly podezřele nízko. To nedalo Marianovi, prozkoumal dub podrobněji a našel velkou prasklinu na hlavním kmeni. Dub se pomalu rozvíral vlastní vahou. Stany již stály a tábor měl za pár dní začít. Navíc bylo jasné, že koruna padajícího dubu by rozdrtila několik stanů. Ortel je jednoznačný, dub musí padnout.

První etapa spočívá v přehození jisticího lana přes některou z vyšších větví. Slon leze na strom a usazuje se na spodních větvích. Výš se mu nechce.

„Mám nápad. Čerte, za hangárem leží kus krajinky, takový bidýlko.“

„Hele, jsem už teď pojištěnej?“ napadá po chvíli Slona, že tábor ještě nezačal.

„Jseš od Unie pořád pojištěnej,“ uklidňuje ho Marian.

To už Čert přibíhá jako Sergej Bubka, v ruce dřevěné bidlo a podává ho Slonovi.

„Nechceš přivázat?“ nabízí Marian. „Aby tě to nepřevážilo.“

„Cože?“ urazil se Slon. „Beru, že jsem hubenej, ale aby mě měla převážít tahle tyčka...“

Slon uvazuje na konci provazu velký uzel a nasazuje jej na bidlo. Pak se snaží dosáhnout na vyšší větev.

„Nespadni,“ stará se Marian. „Za tebou nic není, je ti to jasný?“

„Je.“

Slon přehodil provaz přes větev a teď se jej snaží bidlem z druhé strany zachytit. po několika pokusech se mu to daří a stahuje provaz dolů.

„Hurá!“ raduje se Čert.

Slon odhazuje tyč na zem.

„Au,“ ozývá se Marian.

První etapa je ukončena a Slon se chystá slézt dolů. Nejdřív chce slézt co nejefektivněji, ale po deseti minutách dohadování, jak to udělat, Slon rezignuje a chystá se na běžné slánění.

„Chcete říct, co jsem spočítal?“ ozval se Slon během uvazování se k lanu. „Jestli ten strom je z homogenního materiálu, tak při pádu zrychleným otáčivým pohybem se zlomí přesně v jedné třetině.“

„Jo?“ tváří se Marian nevěřicně.

Slon už je připraven a haleká seshora:

„Tak a teď podle příruček!“

„Já to neumím,“ říká Marian zmateně.

„Takhle se to dělá?“

„Jistíš?“ pokračuje Slon. „Musíš říct ‘Jistím’!“

„Tak jistím. Čerte drž,“ dodává pro jistotu Marian.

„Lezeš? Lezu,“ odpovídá si Slon sám a pomalu opouští větev.

„Ale my tě nedržíme,“ upozorňuje Čert.

„To je dobrý, já tady mám nohy.“

„Máš to uvázaný, máš tam smyčku?“ stará se Marian.

„Mám,“ uklidňuje ho Slon a pouští se větve.

„A vychutnej si ten krásný pocit...“ vybízí ho Marian slovy jedné reklamy.

Slon se pomalu spouští, odráží se od kmene a houpe se.

„Vydřeš mně na zádech pruh!“ zlobí se Marian.

Slon se spouští na zem po dobře vykonané práci

Následuje druhá etapa. Slon vylézá opět na dub a postupně odřezává spodní větve tak, aby zbyla jen koruna. Je to náročná a úmorná práce.

„Je mi jako bych tahal lodě na Volze,“ komentuje to Slon.

„Ej uchněm,“ přidává Marian, který Slona jistí lanem, známý popěvek burlaků na Volze.

„Ondra je mocnej!“ přidává se Šárka.

Odřezávaná větev se štípe vlastní vahou.

„Mám strach,“ prohlašuje Slon. „Já bych radši sekeru.“

„Lepáka nechceš?“ odpovídá Čert, ze kterého si Slon udělal poskoka.

Zatím Marian u lana tancuje válečné tance.

„Svině komáři,“ dodává na vysvětlenou.

Po laně Čert posílá Slonovi sekeru. Slon brblá, že chtěl jinou, ale má smůlu. Po dalším úsilí, kdy Slon řeže ve visu za jednu nohu, si konečně větev dala říct a odpadla.

V takovéhle poloze řežou jen otrlí jedinci

Ve třetí etapě nastupuje technika. Aby dub spadl tam, kam chtějí naši dřevorubci, je jistěn lanem, u kterého je hejno tatínků, kteří přivezli

své děti na tábor. Starosta usilovně řeže mohutný dub motorovou pilou. Pila se střídá se sekerou a občas se tatínkové snaží pomocí lana dub rozhoupat. A najednou to jde a dub se majestátně poroučí k zemi. Mráz běhá po zádech, když vidíte padat tak velký strom.

Motorová pila - užitečný pomocník

*Pohled na padající strom vždy budí respekt
(vpravo dole je vidět jistící lano)*

A co Slonova teorie o lámání homogenního stromu v jedné třetině? Bohužel se ji nepodařilo prověřit, protože kmen se při pádu vůbec nezlomil.

Bouřka, která se přihnala nad tábor v roce 1997, všechny překvapila na přelomu června a července neobvyklou věcí. Padaly totiž kroupy a to ne ledajaké. Tyhle měly průměr okolo 2 cm a od země se odrážely, jako kdyby byly gumové. Zůstávat za těchto okolností venku bylo nerozvážností. Odnesla to 4. družina, která byla na dopolední vycházce po okolí. Do tábora se vrátili sprintem až od Habru. Nejvíce si stěžoval Ještěr na otlučenou lebku, kterou vlasy délky nula celá nula nic neochránily.

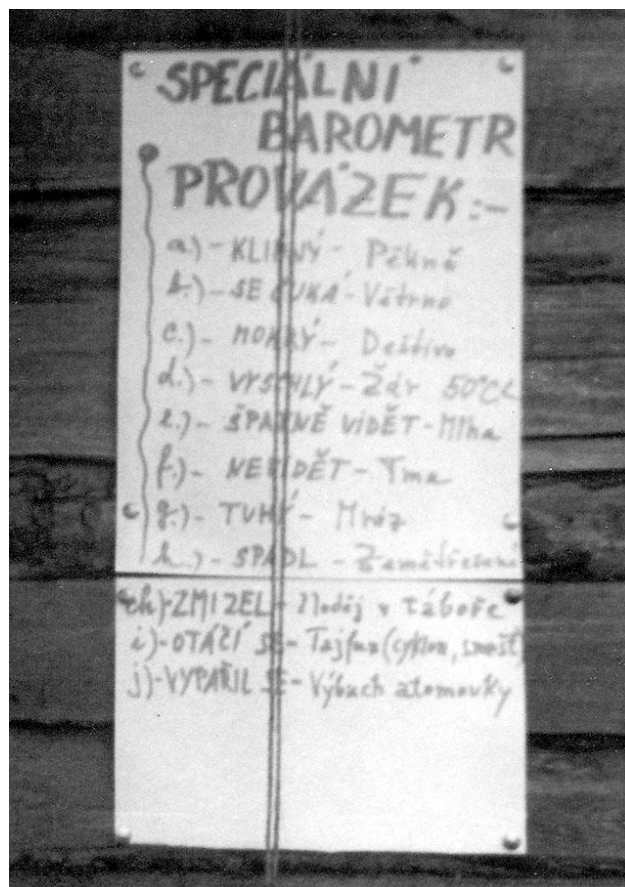
Ve Vavříneckém obchodě pak ještě dlouho

ukazovali zákazníkům kroupy uložené v mrazícím boxu.

V roce 1977 táborníci sestrojili víceúčelový barometr určený k předpovídání počasí a blížících se pohrom. Jeho sestavení je jednoduché. Provázek z přírodního materiálu se volně zavěsí za jeden konec a k němu se připeří následující legenda:

Provázek:	
◆ klidný	- Pěkně
◆ se cuká	- Větrno
◆ mokrý	- Deštivo
◆ vyschlý	- Žár
◆ špatně vidět	- Mlha
◆ není vidět	- Tma
◆ tuhý	- Mráz
◆ spadl	- Zemětřesení
◆ zmizel	- Zloděj v táboře
◆ otáčí se	- Tajfun, cyklon, smršť
◆ vypařil se	- Výbuch atomovky

A víte, že to fungovalo?

*Takhle vypadal barometr
na tábořové kuchyni v roce 1977*

příště Souboj živlů

BAVÍME SE NA NÁŠ ÚČET

- Šárka: Zbyňku, ty ses přestěhoval?
Zbyněk: Já ne, to jenom adresa se změnila.
Marian: Tak co, jdeš za mladou?
Herouš: Ne, za babičkou.
Martina: Jak to může být nekuřácká jídelna, když tam prodávaj kuřata?
Janinka je čerstvě ostříhaná.
Milan V.: Tebe bych sbalil, kdybych tě neznal.

*Skok na lopatě nemusí být vždy příjemnou záležitostí a co teprve dopad, Ještěrka by mohla vyprá-
vět. Aleš a Tomáš to zkoušeli na lyžích, ale pádům se také nevyhnuli. Lucie si raději hrála na žízalu.*